

ניקוי קבצים זמניים ב-Windows – שלוש התיקיות שממלאות את הדיסק בשקט, ואיך מנקים אותן נכון

ידני / Windows Update / שרתים – בזהירות

בטוח עם הכלים המובנים

מתאים ל: מחשב אישי · מחשב עסקי · Windows Server (בזהירות) | סיווג סיכון:
 Server 2016+ · Windows 10 (ESU) / 11 · נכון ל-10/2026

סיווג סיכון: **ירוק – בטוח,** כשמנקים דרך הכלים המובנים של Windows – Settings, Storage Sense או Disk Cleanup – במחשבי משתמשים. **צהוב – בזהירות:** מחיקה ידנית ב-C:\Windows\Temp, איפוס מטמון Windows Update, וכל פעולה בשרתים ובסביבת ייצור – רק אחרי תיעוד, גיבוי, בחלון תחזוקה ובאישור איש IT.

נבדק ונכון ל: Windows 11 בגרסאות שבתמיכה (25H2 – Home / Pro ומעלה, 24H2 הסתיימה ב-13.10.2026; Windows 10 – Enterprise / Education ומעלה); Windows Server 2016 (14.10.2025 הסתיימה ב-); ESU (התמיכה הרגילה הסתיימה ב-); עד ינואר 2027; ב-Server Core – מניסיונו רק PowerShell). Storage Sense: Windows 10 / 11, כונן המערכת C: בלבד; שליטה ב-Group Policy מ-10/2026, במהדורות Pro / Enterprise / Education / IoT Enterprise. נכון למועד הכתיבה, 10/2026.

בשורה אחת

Windows והתוכנות שעליו יוצרים כל הזמן קבצים זמניים – ולא תמיד מנקים אחריהם. שלוש תיקיות אוספות את רובם: ה-Temp של המשתמש (%TEMP), ה-Temp של המערכת (C:\Windows\Temp) ומטמון ההורדות של Windows Update. ניקוי נכון משחרר מקום בדיסק – והדרך הבטוחה היא הכלים המובנים של Windows, לא "תוכנות ניקוי".

מה זה קובץ זמני, ולמה הוא נשאר?

כשתוכנה מתקינה את עצמה, פותחת קובץ גדול או מורידה עדכון, היא שומרת קבצי עבודה בתיקייה זמנית ואמורה למחוק אותם בסיום. כשהתוכנה קורסת, כשהמחשב נכבה באמצע או כשהמתקין פשוט לא ניקה – הקבצים נשארים, ולאורך שנים זה מצטבר למאות מגה-בייט ולעיתים לעשרות ג'יגה-בייט. **חשוב לדייק:** קבצים זמניים תופסים מקום; מניסיונו הם כמעט אף פעם לא "מאטים" מחשב בעצם קיומם. הניקוי פותר בעיית מקום, לא בעיית מהירות.

שלוש התיקיות שכדאי להכיר

תיקייה	מה יש שם	סיווג
%TEMP%	קבצי העבודה של התוכנות שאתם מריצים: התקנות, Office, דפדפנים, כלי דחיסה. מתמלאת הכי מהר.	
לרוב (לפי תיעוד Microsoft): %USERPROFILE%\AppData\Local\Temp לכל משתמש תיקייה משלו.		

תיקיה	מה יש שם	סיווג
C:\Windows\Temp ה-Temp של המערכת. דורש הרשאות מנהל.	קבצי עבודה של Windows ושל שירותים ברקע: מתקנים, אנטי-וירוס, גיבוי. בשרתים גדלה בשקט לאורך שנים.	●
C:\Windows\SoftwareDistribution\Download מטמון ההורדות של Windows Update.	מה ש-Windows Update הוריד לצורך התקנה. אחרי ההתקנה לא נחוץ; מניסיונו Windows מנקה אותה בעצמו בדרך כלל. כשהתיקיה נפגמת – עדכונים "נתקעים".	●

למי זה מתאים – ומה זה לא פותר

מצב	יעזור?
דיסק C: מלא או כמעט מלא; התקנה שנכשלת על "אין מקום"	כן – זה בדיוק המקרה
עדכוני Windows שנכשלים שוב ושוב באותו עדכון	ייתכן – איפוס מטמון Windows Update (●)
מחשב "איטי" כשיש הרבה מקום פנוי	לרוב לא – הבעיה במקום אחר
מהירות אינטרנט, וירוסים, דיסק D: שמתמלא	לא (Storage Sense פועל על C: בלבד)
שרת שדיסק C: שלו מתמלא שוב ושוב	זמנית – צריך לברר מה ממלא אותו (לוגים, גיבויים מקומיים, קבצי דאמפ)

שלב 1 – בודקים לפני כל מחיקה

כמה זה תופס? Settings > System > Storage מציג את גודל "Temporary files". מדידה מדויקת ב-PowerShell כמנהל (קריאה בלבד – לא משנה דבר; את שתי תיקיות המערכת אפשר לקרוא רק כמנהל):

```
$Folders = "$env:TEMP",
"$env:SystemRoot\Temp",
"$env:SystemRoot\SoftwareDistribution\Download"
foreach ($F in $Folders) {
    $S = Get-ChildItem $F -Recurse -Force -File -ErrorAction SilentlyContinue |
        Measure-Object Length -Sum
    "{0} -> {1:N0} files, {2:N1} MB" -f $F, $S.Count, ($S.Sum / 1MB)
}
```

תיעוד: שומרים את הפלט ואת המקום הפנוי לפני. **בשרתים – שלושה תנאים:** גיבוי או Snapshot עדכני, חלון תחזוקה מאושר, ואף התקנה, עדכון או ג'וב גיבוי לא רצים באותו רגע.

שלב 2 – מנקים, מהבטוח ביותר לפחות בטוח

דרך א' – מסך Temporary files (חומלץ לרוב המשתמשים)

Settings > System > Storage > Temporary files

Windows מציג קטגוריות עם גודל ליד כל אחת ומוחק רק מה שמסומן (השמות – מהממשק). **בטוח לסמן:** Windows Update Cleanup, Delivery Optimization Files, Thumbnails, Temporary files. **לא לסמן בלי לחשוב:** "Downloads" – זו תיקיית ההורדות שלכם, לא קבצים זמניים; "Recycle Bin" – ריקון סל המיחזור מוחק לצמיתות גם מה שנמחק בטעות – לכן קודם מציצים מה יש שם; "Previous Windows installation(s)" – מוחק את Windows.old ואיתו את האפשרות לחזור לגרסה הקודמת (Microsoft): עד 10 ימים אחרי השדרוג, ולא הפיך).

דרך ב' – Storage Sense: ניקוי אוטומטי

Settings > System > Storage > Storage Sense

הכלי כבוי כברירת מחדל (לפי תיעוד Microsoft המערכת עשויה להפעיל אותו ולהודיע כשהדיסק כמעט מלא); כשמפעילים אותו, לפי תיעוד Microsoft הוא מנקה קבצים זמניים כשהדיסק מתמלא, ואפשר לקבוע תדירות, ניקוי סל מיחזור ו-Downloads לפי ימים. פועל על כונן המערכת (C:) בלבד. **שימו לב ל-OneDrive:** מ-Windows 11 22H2 ברירת המחדל הופכת קבצי OneDrive שלא נפתחו 30 יום ל"מקוונים בלבד" – במחשב נייד שעובד גם בלי אינטרנט זה נראה כמו קבצים ש"נעלמו". **ההמלצה שלנו:** חודשי, סל מיחזור אחרי 30 יום, Downloads ותוכן OneDrive על Never. לאנשי IT: ניתן לכפות דרך Group Policy. לפי תיעוד Microsoft המדיניות קיימת במהדורות Pro / Enterprise / Education / IoT Enterprise – בשרתים דרך ג' או ד'. הנהיב:

Computer Configuration > Administrative Templates > System > Storage Sense

דרך ג' – Disk Cleanup (cleanmgr): גם בשרתים, גם לתזמון (בתחנות / בשרתים)

לפי תיעוד Microsoft הכלי תקף ל-Windows 10 / 11 ול-Windows Server 2016–2025, וזמין כברירת מחדל ב-Windows Server 2016 ומעלה. **בהתקנת Server Core – שלפי Microsoft אין בה שולחן עבודה – מניסיון הכלי הגרפי אינו קיים,** ושם עובדים עם PowerShell (דרך ד'). בממשק: "Clean up system files" כדי לקבל גם את קטגוריות המערכת. משורת פקודה כמנהל:

```
cleanmgr /sageset:1  
cleanmgr /sagerun:1
```

הראשונה פותחת חלון בחירה ושומרת פרופיל מספר 1; השנייה מריצה אותו בלי שאלות – ולכן ניתנת לתזמון ב-Task Scheduler. לפי התיעוד, /sagerun רץ על **כל הכוננים** במחשב – כדאי לזכור בשרת עם כונני נתונים. בקטגוריית Temporary files נמחקים רק קבצים שלא השתנו בשבוע האחרון – כלל שכדאי לאמץ גם ידנית.

דרך ד' – ניקוי ידני ב-PowerShell

קודם הרצה "יבשה" עם WhatIf, שמציגה מה היה נמחק בלי למחוק. הפקודה נוגעת רק בקבצים שלא השתנו בשבעת הימים האחרונים:

```
Get-ChildItem "$env:TEMP" -Recurse -Force -File -ErrorAction SilentlyContinue |  
Where-Object { $_.LastWriteTime -lt (Get-Date).AddDays(-7) } |  
Remove-Item -Force -WhatIf
```

כשהרשימה סבירה – מריצים את הפקודה הסופית, עם `ErrorAction SilentlyContinue` גם במחיקה כדי לדלג על קבצים בשימוש:

```
Get-ChildItem "$env:TEMP" -Recurse -Force -File -ErrorAction SilentlyContinue |  
Where-Object { $_.LastWriteTime -lt (Get-Date).AddDays(-7) } |  
Remove-Item -Force -ErrorAction SilentlyContinue
```

הפקודה מוחקת קבצים בלבד ומשאירה תיקיות ריקות – זה תקין, לא סימן ש"לא עבד". ל-`C:\Windows\Temp` אותה פקודה כמנהל, עם `"$env:SystemRoot\Temp"`. **שימו לב:** אם מריצים בחשבון מנהל נפרד (התחברות כמנהל או `Run as different user`), `$env:TEMP` מצביע על ה-`Temp` של אותו חשבון – לא של המשתמש שמתלונן על המקום.

דרך ה' – איפוס מטמון Windows Update (🟡 – רק כשיש בעיית עדכונים)

Microsoft מתעדת שתי דרכים: מחיקה מלאה של התיקייה (`rd /s /q`) כצעד "אם שום דבר אחר לא עזר", ושינוי שם של `Download, DataStore` ו-`catroot2` ל-`.bak`. כחלק מאיפוס ידני של רכיבי העדכון. **אנחנו ממליצים על שינוי שם ולא על מחיקה** – כך נשארת דרך חזרה:

```
net stop wuauclt  
net stop bits  
ren %systemroot%\SoftwareDistribution SoftwareDistribution.old  
net start bits  
net start wuauclt
```

אם ה-`ren` נכשל ב-`"Access is denied"` – השירות עלה מחדש מעצמו; מריצים שוב `net stop wuauclt` ומיד אחריו את ה-`ren`. **אם כבר קיימת תיקיית .old**, מפעם קודמת – מוחקים אותה קודם; את ה-`.old`. החדשה מוחקים רק אחרי שהעדכונים חזרו לעבוד. התיקייה מכילה גם את `DataStore` – היסטוריית העדכונים ב-`Settings` תתחיל מחדש (העדכונים עצמם נשארים מותקנים). לא באמצע התקנת עדכון, ובארגון עם `WSUS / Intune / SCCM` – בתיאום עם מי שמנהל את העדכונים.

שלב 3 – איך מחזירים אחורה

- **מחיקה היא סופית.** לכן הסדר: קודם `Settings / Storage Sense`, אחר כך `Disk Cleanup`, ורק בסוף ידני. ריקון סל המיחזור – גם מתוך מסך `Temporary files` – מבטל את דרך החזרה הזו.
- **Remove-Item לא עובר דרך סל המיחזור** – לכן `WhatIf` קודם וחוק שבעת הימים. מחיקה בסייר הקבצים עם `Delete` (לא `Shift+Delete`) ניתנת לשחזור מסל המיחזור.
- **Storage Sense:** מכבים באותו מסך (`Settings > System > Storage > Storage Sense > Off`); מה שכבר נמחק – נמחק.
- **SoftwareDistribution:** עוצרים את השירותים, מוחקים את התיקייה החדשה ומחזירים את השם המקורי. **Windows.old:** אין דרך חזרה.
- **בשרתים:** ה-`Rollback` האמיתי הוא ה-`Snapshot` או הגיבוי שנעשה לפני – ולכן הוא תנאי, לא המלצה.

סיכונים ואזהרות

- **קבצים בשימוש:** תוכנה שרצה עכשיו מחזיקה קבצים ב-`Temp`. לא "כופים" מחיקה ולא סוגרים תהליכים – מדלגים. בשרתים לא מנקים באמצע גיבוי, עדכון או התקנה.

• לא נוגעים ידנית:

- C:\Windows\WinSxS – Microsoft מזהירה שמחיקה ממנו עלולה למנוע עלייה ועדכון של המערכת. מנקים רק דרך Disk Cleanup או בפקודה שבתיעוד Microsoft (כמנהל):

```
Dism.exe /online /Cleanup-Image /StartComponentCleanup
```

- C:\Windows\Prefetch – אינה תיקיית Temp; את התיקייה מנהל Windows, ומניסיונו מחיקתה רק מאטה את ההפעלות הבאות.
- C:\Windows\Installer – מאגר ההתקנות של Windows Installer; מניסיונו מחיקה ממנו שוברת הסרה ותיקון של תוכנות.
- C:\ProgramData – נתונים של תוכנות מותקנות, לא קבצים זמניים.
- hiberfil.sys, pagefile.sys – קובצי המערכת לזיכרון הווירטואלי ולמצב שינה; Windows מנהל אותם.
- **"תוכנות ניקוי"-Registry Cleaners:** מניסיונו – מיותרות ברוב המקרים, חלקן עם תוספות לא רצויות, ויש שגרמו נזק. הכלים המובנים מספיקים.
- **שרתי RDS:** לכל משתמש (ולפעמים לכל Session) תיקיית Temp משלו תחת C:\Users; ניקוי "כמנהל" לא מנקה אותן, וסקריפט שעובר על פרופילים צריך לרוץ רק על משתמשים שאינם מחוברים.
- **ציפיות:** זה משחרר מקום. מחשב איטי עם 40% פנוי – הבעיה במקום אחר.

המלצת T.O.M: במחשבי משתמשים – להפעיל Storage Sense פעם אחת (חודשי, סל מיחזור 30 יום, Downloads ו-OneDrive על Never) ולהפסיק לחשוב על זה. בשרתים – ניקוי מתוזמן ומבוקר (cleanmgr /sagerun או סקריפט PowerShell עם חוק שבעת הימים), בחלון תחזוקה, אחרי גיבוי. ואם דיסק C: של שרת מתמלא שוב ושוב – ניקוי Temp הוא משכך כאבים; צריך לברר מה באמת ממלא אותו. זה בדיוק סוג הבדיקה שאנחנו עושים ללקוחות שלנו באופן שוטף – ואם תרצו שנבדוק גם אצלכם, דברו איתנו.

הסתייגות

המידע בטיפ זה נכתב למטרות הסברה ומידע כללי בלבד, על בסיס מקורות פומביים ונכון למועד הכתיבה. הוא אינו מהווה ייעוץ מקצועי, המלצה לביצוע או תחליף לבדיקה פרטנית של הסביבה שלכם. מערכות, גרסאות, ציוד רשת ומדיניות ארגונית שונים ממקום למקום, ולכן תוצאות עשויות להשתנות. כל שינוי בהגדרות מערכת, ובפרט בשרתים ובסביבות ייצור, יבוצע באחריות המבצע בלבד, לאחר תיעוד המצב הקיים, גיבוי, בחלון תחזוקה ובאישור איש IT מוסמך. T.O.M at your service Ltd לא תישא באחריות לכל נזק, ישיר או עקיף, אובדן נתונים או השבתה הנובעים מיישום המידע. בכל ספק – התייעצו איתנו לפני הביצוע.

© T.O.M at your service Ltd | The Experts in Creating Peace of Mind | tom-comp.com

#TOMTechTip #TOM_ITServices #Windows #ITTips #DiskCleanup טיפ_טכני_שבועי